Glycemische regulatie bij Turkse type 2 diabetici: van 'inshallah' naar 'mashallah'

Haio: LENAERTS Evy , U.A.
Promotor: De Maesschalck Stéphanie , U.G.
Praktijkopleider: BAEKELANDT Johan , MARTENS Marcus

Context: Diverse studies hebben bevestigd dat diabetes mellitus type 2 verhoudingsgewijs vaker voorkomt bij allochtonen van Turkse origine in westerse landen dan bij de autochtone bevolking. Hoewel etnische verschillen in glycemische regulatie minder vaak het onderwerp van onderzoek uitmaakten, leert praktijkervaring dat het vaak problematisch is om bij type 2 diabetici van Turkse origine een adequate glycemische controle te realiseren.

Onderzoeksvraag: Dit onderzoek heeft enerzijds tot doel om na te gaan of er een wezenlijk verschil bestaat in glycemische regulatie tussen patiënten van Turkse origine en patiënten van niet-Turkse en niet-Marokkaanse origine met diabetes mellitus type 2. Anderzijds beoogt dit onderzoek te achterhalen welke onderliggende factoren een voedingsbodem kunnen vormen voor eventuele waargenomen verschillen in glycemische regulatie bij de bestudeerde populaties.

Methode: Een potentieel verband tussen etniciteit en glycemische regulatie, met inachtname van confounders, werd statistisch geanalyseerd op basis van een reeks ge?xtraheerde gegevens uit het EMD van alle actief forfaitair ingeschreven patiënten van 18 jaar en ouder met een gedocumenteerde diagnose van diabetes mellitus type 2. De kwantitatieve analyse werd aangevuld met kwalitatief onderzoek door middel van een verkennende literatuurstudie en interviews met focusgroepen.

Resultaten: Na correctie voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, inkomen, BMI en therapie en na exclusie van de groep patiënten van Marokkaanse origine bleken patiënten van Turkse origine een m??r dan drievoudig verhoogd risico te hebben op een slechte glycemische regulatie (HbA1c >= 8) dan patiënten van niet-Turkse en niet-Marokkaanse origine (OR 3.508; 95% BI 1.158 ? 10.622) (p = 0.026). Niet de traditionele Turkse voeding zelf, maar wel een reeks van ongezonde voedingsgewoonten, alsmede een zorgwekkend gebrek aan lichaamsbeweging werden hiervoor grotendeels verantwoordelijk geacht. Beide uitingen van ongezond gedrag bleken in belangrijke mate gevoed en in stand gehouden te worden door socio-economische en socioculturele processen, waaronder een laag opleidingsniveau, hiaten in kennis aangaande diabetes, gezonde voeding en lichaamsbeweging, het belang van de sociale en affectieve functie van voeding in de Turkse cultuur, de afwezigheid van een sport- en bewegingscultuur en de heersende sociale normen en traditionele genderpatronen in de Turkse samenleving. Bijkomende verklaringen situeerden zich op het vlak van toegankelijkheid van de gezondheidszorg en gebrekkige therapietrouw.

Conclusie: De resultaten van dit onderzoek toonden aan dat type 2 diabetici van Turkse origine een significant hogere kans hebben op een slechtere glycemische regulatie dan type 2 diabetici van niet-Turkse en niet-Marokkaanse origine. Hoewel deze bevinding verklaard kan worden vanuit een dynamische interactie tussen een veelheid aan onderliggende factoren die uiteindelijk resulteert in ongezond gedrag, springt vooral de invloed van de Turkse cultuur eruit als een belangrijke verklaring voor de waargenomen verschillen in glycemische regulatie. Bij de uittekening van interventieprogramma?s die inzetten op gedragsverandering bij de populatie van Turkse origine, dient dan ook in het bijzonder rekening gehouden te worden met de socioculturele dimensie van

gedrag en deze als hefboom te gebruiken voor gedragsverandering.